

Početak 17. stoljeća u Zagrebu se osjećala velika potreba za jednom višom školom pa su nastojanjem zagrebačkoga građanina Benedikta Blaževića pozvani isusovci da otvore srednje učilište.

Isusovci su uredili napušteni dominikanski samostan s crkvom Svete Katarine na današnjem Katarinskom trgu, a grad im je osigurao prihode, poklonivši im oranice, polja i vinograde. Mnogi bogatiji Zagrepčani zapisali su u školu i svoje bogate zaostavštine. Budući da su time bila osigurana sredstva za uzdržavanje škole, došlo je i do njezina osnivanja na današnji dan 1607. godine.

Tom važnom događaju za kulturnu povijest Hrvatske nazočni su bili gotovo svi tadašnji uglednici, počevši od hrvatskog bana Draškovića. Školski kroničar piše da su za vrijeme otvaranja gimnazije pred crkvom pucala tri muzara i da je ban upisao svog najmlađeg sina u prvi razred. Već prve godine u školu se upisalo čak 200 učenika, od kojih veliki dio iz redova građana i seljaka. Bilo je to razumljivo jer se školarina nije plaćala. Školu su uzdržavali dobrotvori, a i isusovci su imali velike prihode od darovanih imanja. Tijekom idućih stoljeća ta je škola odigrala važnu ulogu u obrazovanju više od stotinu naraštaja učenika. U ovoj školi radili su i stjecali obrazovanje mnogi akademici, sveučilišni profesori, znanstvenici, javni i politički djelatnici poput: Augusta Šenoa, Miroslava Krležu, Vatroslava Lisinskog, Ante Starčevića, Janka Draškovića, Ivana Kukuljevića Sakcinskog, Izidora Kršnjavog, Tituša Brezovačkog, Tadije Smičiklase, A.G. Matoša, Stjepana Radića, Dragutina Domjanića i mnogih drugih. Iz Gornjogradske gimnazije u prethodnom stoljeću izrasla je zagrebačka Akademija, a poslije i Sveučilište.

I još jedna zanimljivost. U sklopu ove gimnazije smještena je najstarija prirodopisna zbirka u Hrvatskoj, točnije, ostaci nekadašnje zbirke koja je početkom 20. stoljeća brojala 4512 predmeta. Ovu je zbirku utemeljio 1852. tadašnji namjesni učitelj za prirodopis Franjo Tkalec. Zbirka je osnovana po nalogu Matije Pileri, savjetnika carice Marije Terezije, profesora prirodopisa iz Budima. Tijekom godina zbirka se popunjavala raznim donacijama učenika, Zoološko-botaničkog društva iz Beča, Narodnog zemaljskog muzeja i drugih. Nažalost tijekom prošlog stoljeća zbirka se osipala, ali je 1993. obnovljena zaslugom Zrinke Polović, Hrvatskog prirodoslovnog muzeja i Hrvatskog udruženja za zaštitu prirodnog i kulturno-povijesnog nasljeđa. Danas se zbirka čuva u kabinetu biologije, u zgradi koja je svjedok početaka školstva u Hrvatskoj.